

VIII. Řízení proti neposlušnému při přestupcích.

Jestliže obviněný přes to, že řádně byl předvolán, v určený čas se nedostaví, a pokládá-li soudce výslech jeho za nutný, může jej k osobnímu dostavení se vyzvati, nebo jestliže se tak již stalo, dáti jej předvésti. Jinak se řízení ihned započne, důkazy se provedou a na to po slyšení žalobce se vynese a prohlásí rozsudek; obviněnému se pak doručí úřední opis rozsudku (§ 459 tr. ř.). O odporu proti takovému rozsudku okresního soudu srv. čl. Odpor v říz. trestním.

Řízení přípravné (v civilním řízení sporném).

I. Účel přípravného řízení.

Při prvním roku vyjdou na jevo toliko ony obranné prostředky, jež se opírají o případný nedostatek procesních podmínek. O tom, co žalovaný jinak ještě chce předvésti, jest žalobce prozatím v nejistotě, kterážto nejistota však musí býti ještě před ústním projednáváním odstraněna. Nejblížeším prostředkem k tomu jest podání přípravného spisu — zodpovědění žaloby — avšak přes to vyskytnou se vždy ještě případy, kde rozlišování dle sporných bodů a jiné při vedení procesu používané prostředky k tomu nepostačí, aby procesní látka byla přehledně upravena, a účinky bezprostředního vlivu jednání, jež mnohdy více stání vyžaduje, na soudce byly umožněny. Pro takové případy jest zajisté velice žádoucí, aby sporný materiál již před ústním jednáním byl co možná přehledně sestaven a s hlediska právního urovnán tak, aby soud pokud možno v jediném ústním jednání mohl pak rozhodnouti. Proto v novém soudním řádu vedle pravidelné přípravy jednání záležející ve výměně písemných podání ještě zvláštním způsobem bylo o to postaráno, aby ve složitých sporech jako na př. ve sporech účetních a jiných rozepřích, jichž pro značný objem nelze v obyčejném řízení způsobem přiměřeným projednati a k jichž objasnění a přehlednému projednání přípravné spisy nepostačují, byla zabezpečena dostatečná příprava jich k ústnímu jednání. K tomuto cíli však zvlášť dobře se hodí — dle vzoru cizích procesních zákonů a dřívějších návrhů soudního řádu — zavedení přípravného řízení, v němž pod řízením jednoho soudce a za bezprostředního styku jeho se stranami má býti veškeren sporný materiál pro ústní jednání důležitý sestaven, zjištěn a spřádán (srv. motivy).

II. Zahájení přípravného řízení:

1. Po včasném podání odpovědi na žalobu má si předseda senátu vyžádati rozhodnutí senátu, zdali přípravné řízení má býti zavedeno.

2. To se stane buď, když bylo navrženo zavedení přípravného řízení, nebo když předseda senátu pokládá za potřebné neb vhodné, aby takové řízení bylo zavedeno.

3. O zavedení přípravného řízení se má z pravidla rozhodnouti na základě obsahu přípravných podání — před ustanovením stání k ústnímu jednání neb alespoň ještě před ústním jednáním — neboť jen tak lze docílití úspěchu a výsledku od tohoto řízení.

III. Zvláštní případy přípravného řízení.

Přípravné řízení může býti nařízeno před soudcem z příkazu činným:

1. v právních rozepřích, které se týkají správnosti nějakého účtu, roztřídění majetku nebo podobných poměrů, v nichž jednati jest o značném počtu sporných nároků nebo vzájemných nároků a připamatování;

2. když skutkové přednesení v přípravných podáních obsažené jest takového rozsahu nebo takového způsobu, že se jeví býti potřebným, aby byl dříve uspořádán a prozkoumán pro urychlení a zjednodušení ústního přelíčení ;

3. když strany k dolíčení sporných, avšak jak se zdá, rozhodných skutkových okolností dovolávají se důkazů, které při ústním přelíčení nemohou býti provedeny před soudem procesním, neb jichž provedení by patrně značně stížilo neb nepoměrně prodloužilo ústní přelíčení, zejména dovolávají-li se strany svědků, kteří ani v sídle procesního soudu ani na blízku nebydlí, nebo když pro vyhledání pravdy se zdá býti vhodným, aby jmenovaní svědkové byli slyšeni mimo jednání na místě samém (§ 245 civ. ř. s.).

Vládní návrh původně ustanovoval, že přípravné řízení má býti vždy zavedeno, když obě strany souhlasně za to žádají. Avšak permanentní výbor poslanecké sněmovny toto ustanovení obmezil v tom smyslu, že přípravné řízení má míti místo jen v případech takových, kde sporná věc jest takové povahy, že přípravou její lze docíliti rychlejšího, důkladnějšího a snadnějšího rozhodnutí a kde se tím ušetří na útratách; s tohoto hlediska byl též § 245 spořádán. Je-li tu některý z těchto případů, zavede soudce k návrhu nebo z úřední moci přípravné řízení. Jinak nebylo by vůbec příčiny, přípravné řízení připouštěti. Neboť zajisté by se novému řízení nikterak neprospělo, když by se tohoto opatření, jež v jistých případech jest velice výhodné, snad zneužívalo, poněvadž tím by bezprostřednost řízení byla povážlivě ohrožena. Neodpovídalo by tudíž účelům nového řízení bez vnitřního důvodu ponechávati stranám nebo jich zástupcům volbu formy řízení, jež v konkrétním případě může býti naprosto zbytečná.

IV. Lhůta k zahájení přípravného řízení.

1. K návrhu žalobcovu může býti zavedeno přípravné řízení, i když již byl položen rok k ústnímu přelíčení, jestliže tento návrh byl podán do jednoho týdnu po doručení odpovědi k žalobě.

2. Objeví-li se teprve během přelíčení potřeba, aby důkazy v § 245 č. 3 c. ř. s. uvedené byly provedeny, může senát kdykoli po slyšení stran přikázati právní rozepři nebo jeden nebo více samostatných sporných bodů ku přípravnému řízení před soudcem z příkazu činným, jestliže lze očekávati, že toto opatření usnadní zjištění skutkového stavu věci neb urychlí vyřízení rozepře a že tím také náklad nebude zvýšen (§ 246 c. ř. s.).

V. Rozhodnutí soudu o zavedení přípravného řízení.

1. Vyjímajíc případ naznačený v § 246 odst. 2. rozhoduje senát o zavedení přípravného řízení bez předchozího ústního jednání.

2. Senát však může vždy před rozhodnutím konati všecka šetření k informaci potřebná.

3. Usnesení, jímž přípravné řízení se zavádí nebo návrh na jeho zavedení se zamítá, nemůže rekursem v odpor bráno býti.

4. V usnesení, kterým se ustanovuje přípravné řízení, budiž zároveň označen soudce z příkazu činný, před nímž toto řízení se má konati. Nemůže-li tento soudce pro nějakou překážku příkaz vyplniti, ustanoví předseda sborového soudu jiného člena soudu, aby přípravné řízení provedl (§ 247 c. ř. s.).

VI. Rok k řízení přípravnému a, byl-li odročen, každý další rok ustanoví a stranám nebo jejich zástupcům oznámí soudce z příkazu činný. Strany musí býti zastoupeny advokátem i v řízení před soudcem z příkazu činným (§ 248 c. ř. s.).

VII. Práva soudce z příkazu činného.

1. Tento má v řízení přípravném všechna práva a povinnosti předsedy v §§ 180 až 185 c. ř. s. uvedená.

2. Může naříditi provedení důkazu, pokud v řízení přípravném jest dopuštěno a může je buď sám vykonati nebo dožádaným soudcem dáti vykonati.

3. Přísežný výslech stran v řízení přípravném se předsevzítí nemůže.

VIII. Projednání sporné látky v řízení přípravném.

1. Byla-li některá z rozepří v § 245 č. 1. uvedených poukázána k řízení přípravnému, budiž jednáno v tomto řízení o jednotlivých stranami učiněných nárocích a vzájemných nárocích, útočných a obranných prostředcích, připamatováních a vysvětleních odděleně ústně v pořadí od soudce z příkazu činného určeném. Na základě tohoto jednání budiž protokolem najisto postaveno:

a) které nároky a vzájemné nároky se činí a které útočné a obranné prostředky se uvádějí;

b) které z těchto nároků, vzájemných nároků, útočných a obranných prostředků jsou sporny a které jsou nepopřeny;

c) co se sporných nároků týče, budiž uveden úplný stav věci, který na jevo jde z přednesení stran, a udány buďte průvodní prostředky stranami naznačené, námitky proti důkazům činěné a podaná prohlášení o průvodních prostředcích a průvodních námitkách.

2. Soudce z příkazu činný má zároveň o to pečovati, aby listiny, jichž se strany pro svá sporná tvrzení dovolávaly a které podle výsledků jednání se jeví býti vhodnými k vedení důkazu, byly stranami předloženy, po případě má je způsobem zákonem předepsaným sám opatřiti.

3. Totéž platí o předmětech, jež mají býti ohledány, pokud k soudu mohou býti přineseny.

4. Důkazy v řízení přípravném mají provedeny býti toliko tenkrát, když vzhledem k těmto důkazům jest tu některá okolnost v § 245 č. 3. c. ř. s. uvedená, nebo když provedení důkazu jest třeba k jeho zabezpečení (§ 250 c. ř. s.).

5. Nároky a vzájemné nároky v přípravných podáních činěné nesmí býti v řízení přípravném překročeny; avšak strany mohou před soudcem z příkazu činným k odůvodnění nebo poražení těchto nároků též taková skutková tvrzení přednésti a důkazy nabídnouti, které v přípravných podáních ještě nebyly uvedeny.

6. Též okolnosti uvedené k odůvodnění námitek nepřijatnosti pořadu práva, nepřislušnosti soudu, rozepře již zahájené nebo právoplatně rozhodnuté, mají býti v přípravném řízení vyšetřeny a protokolárně zjištěny, jakož i případné důkazy provedeny, ač nebylo-li soudem ustanoveno o těchto námitkách jednání zvláštní.

7. Jestliže při roku v přípravném řízení některý nárok odpůrcem byl uznán, nebudiž obsah předcházejícího snad jednání, které uznaného nároku se týká, již v protokole uváděn (§ 252 c. ř. s.).

8. Bylo-li nařízeno přípravné řízení za účelem provedení důkazů, má soudce z příkazu činný především výsledkem stran věci potud vyšetřiti, pokud jest toho třeba, aby mohl důkazy sobě svěřené řídit a je úplně provésti. Výsledek tohoto výsledku budiž do protokolu zapsán. Před soudcem z příkazu činným mají býti provedeny jenom ty důkazy, pro které právní věc byla k přípravnému řízení přikázána.

IX. Následky nedostavení se. Viz čl. »Promeškání«.

X. Opravné prostředky.

Proti nařízením a usnesením soudce z příkazu činného vydaným v řízení přípravném, pokud podle ustanovení civilního řádu soudního mohou býti brána v odpor zvláštním prostředkem opravným, může býti hledána pomoc u předsedy senátu, jemuž právní věc jest přidělena. Příslušný návrh může býti učiněn ústně. Před rozhodnutím budiž dána soudci z příkazu činnému příležitost, aby se o stížnosti vyslovil; též mohou býti zavedena dříve jiná šetření. Rovněž může předseda k oznámení některé strany nebo z úřední moci naříditi, aby odstraněny byly případné průtahy v přípravném řízení. Proti tomuto rozhodnutí předsedy jakož i proti usnesení, aby doplněno bylo řízení přípravné, není vůbec opravného prostředku (§§ 255 a 256 c. ř. s.).

XI. Pro řízení před okresními soudy neplatí vůbec předpisy o přípravném řízení před soudcem z příkazu činným. V právních rozepřích druhu v § 245 č. 1. c. ř. s. dotčeného (ve sporech účetních) může však soudce stranám, jsou-li zastoupeny advokáty, naříditi výměnu přípravných podání nebo mohou strany za účelem přípravy ústního přelíčení protokolárně u soudu býti slyšeny (§ 440 c. ř. s.).

Řízení rozkazní (mandátní).

I. Řízení rozkazní upravuje IV. díl nového s. ř. v 1. oddělení (§§ 548 až 554). Řízení rozkazní předpokládá:

1. pohledávku, jejímž předmětem jsou peníze neb jiné věci zastupitelné;

2. že je nárok věřitelův jak co do věci hlavní, tak co do povinností vedlejších dokázán určitými listinami, zevně nezávadnými a v prvopise předloženými. Pouze tehdá, je-li k vydání rozkazu platebního příslušným soud okresní, u něhož se listiny v prvopise nalézají, stačí odvolání se žalobcovo na příslušné spisy soudní.

Listiny, na jichž základě lze platební rozkaz vydati, jsou:

a) listiny veřejné, zřízené v obvodu platnosti c. ř. s.;

b) listiny soukromé, na nichž je však podpis vydatelův ověřen tuzemským soudem neb notářem;

c) listiny vkladné (§ 61 kn. ř.) t. j., na jejichž základě je vtěleno pro zažalovanou pohledávku právo věčné v tuzemské knize veřejné, předpokládajíc však zároveň, že ani proti vkladu rekurs podán není ani poznámka spornosti při vkladu se nenalézá.

3. Řízení rozkazní předpokládá dále návrh na vydání platebního rozkazu (mandátu), který učiněn buď v žalobě na zaplacení pohledávky. Jiné osoby, než ty, které v listinách v odst. 2. a—c, co oprávněné nebo zavázané jsou uvedeny, mohou žalovati nebo žalovány býti jen potud, pokud se listinami téhož soudu dokáže, že nárok neb závazek na ně z osob původně oprávněných nebo zavázaných zcela nebo z části přešel (§§ 548, 549 odst. 2. c. ř. s.).